

**LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO
SVEIKATOS REIKALŲ KOMITETAS**

SPRENDIMAS

**DĖL PRIEMONIŲ ASMENS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS PASLAUGŲ LAUKIMO EILIŲ
PACIENTAMS MAŽINIMUI IR PASLAUGŲ PRIEINAMUMO DIDINIMUI**

2022-12-21 Nr. 111-S-
Vilnius

Seimo sveikatos reikalų komitetas (toliau – SRK), 2022 m. gruodžio 1 d. posėdyje, išklauses, Lietuvos šeimos gydytojų profesinės sąjungos, Lietuvos medikų sąjungos, asmens sveikatos priežiūros įstaigų, Sveikatos apsaugos ministerijos, Valstybinės ligonių kasos atstovų informaciją apie asmens sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumo problemas ir jų priežastis,

- **pažymi**, kad asmens sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumas ir kokybė yra vienos iš kertinių sveikatos sistemos vertybių ir tikslų, tačiau šiuo metu susiklosčiusi situacija asmens sveikatos priežiūros (toliau – ASP) įstaigose dažnai neužtikrina savalaikių ir kokybiškų ASP paslaugų pacientams suteikimo. Europos Komisijos atliktoje 2021 m. sveikatos būklės Lietuvoje apžvalgoje pažymėta, kad dėl ilgo ASP paslaugų laukimo laiko ir nepakankamo žmogiškųjų išteklių planavimo sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumo lygis yra žemas;

- **pastebi**, kad ilgų pacientų laukimo eilių priežastys yra kompleksinės: techninės (pvz. nefunkcionalus ir dažnai stringantis E. sveikatos sistemos veikimas), funkcinės (šeimos gydytojai apkrauti su gydymu nesusijusiomis funkcijomis); teisinės (teisės aktų netobulumas, dažna jų kaita, atsakingų valstybės institucijų sunkiai įgyvendinami reikalavimai); priežastys, susijusios su žmogiškųjų išteklių trūkumu ir netolygiu pasiskirstymu; kitos priežastys (pvz. pacientų neatvykimas),

- **konstatuoja**, kad išklausius posėdyje dalyvavusių šeimos gydytojų pasisakymų, paaiškėjo, kad jie dirba labai dideliu krūviu, be to didelę dalį jų darbo laiko atima su gydymu nesusijusių funkcijų vykdymas. Posėdyje akcentuota, kad pacientų gydymui skirtas laikas gaišamas, pildant įvairias formas ir kitus dokumentus dėl socialinių išmokų, socialinių kompensacijų, techninių priemonių skyrimo; dėl darbingumo ar neįgalumo lygio nustatymo; dėl nedarbingumo pažymų ir pažymų ugdymo įstaigoms išrašinėjimo; dėl tyrimų pagal profilaktines programas ar prieš operacijas skyrimo, sveikų vaikų profilaktinių sveikatos tikrinimų; dėl perteklinių pakartotinių siuntimų pas gydytojus specialistus išrašinėjimo ir perrašinėjimo, pasibaigus jų galiojimo laikui; dėl siuntimų po operacijų, po gydytojų

specialistų konsultacijų išrašymo; dėl dažno kompensuojamųjų vaistų pratęsinėjimo, dėl pacientų apsilankymų po specialistų konsultacijų su neišrašytais vaistais; dėl sudėtingos vaistų išrašymo tvarkos ir pinių receptų išrašymo terminų. Posėdyje pabrėžta, kad šios funkcijos neturėtų apimti gydytojo kompetencijų, jas galėtų atlikti kiti asmenys ar institucijos,

- **atkreipia dėmesį**, kad ASP paslaugų apmokėjimo tvarka yra ydinga ir nesukuria prielaidų gauti kokybiškas asmens sveikatos priežiūros paslaugas laiku. Remiantis galiojančia asmens sveikatos priežiūros paslaugų apmokėjimo tvarka, apmokamos tik I, IV, VII ir t.t. gydytojo specialisto konsultacijos, dėl ko pacientas, siekiant pilnai nustatyti diagnozę ar įvertinti skirto gydymo efektyvumą, turi registruotis pakartotinei šeimos gydytojo ar specialisto konsultacijai ar siuntimui gauti. Dėl perteklinių pacientų siuntimų užpildomos laukimo pas šeimos gydytojus ir specialistus eilės, o pacientai galimai laiku negauna tinkamo gydymo,

- **akcentuoja**, kad E. sveikatos informacinė sistema nepatogi ir nefunkcionaliai, šios informacinės sistemos veikimas nuolat stringa, o tai trikdo gydytojų darbą. Gydytojai negali pasižiūrėti ir įvertinti pacientų medicinos dokumentų, išrašyti siuntimų tyrimams, konsultacijoms, paskirti reikalingų vaistų, būna atvejų, kad net ir paskyrus vaistus, vaistinės jų negali išduoti, nes sistemoje nemato pasirašyto recepto,

- **atkreipia dėmesį**, kad 2022 m. rugsėjo 22 d. sveikatos apsaugos ministro įsakymu Nr. V-1467 „Dėl Lietuvos Nacionalinės sveikatos sistemos viešųjų ir biudžetinių įstaigų, teikiančių asmens sveikatos priežiūros paslaugas, veiklos rezultatų vertinimo rodiklių 2022 metų siektinų reikšmių patvirtinimo“ buvo patvirtinti ASP vadovų veiklos 2022 m. vertinimo rodikliai. Posėdyje pažymėta, kad vieno šių rodiklių - ne mažiau kaip 95% išankstinių registracijų ambulatorinėms ASP paslaugos skelbiama Išankstinėje pacientų registracijos informacinėje sistemoje – įgyvendinimas daro didelę įtaką laukimo eilių susidarymui. Posėdžio dalyvių nuomone, nustatyta 95 % siektina reikšmė planinėms registracijoms - ženkliai per didelė, nes nebelieka laisvų laikų pirminės ambulatorinės ASP paslaugų dėl ūmių būklių atvejų teikimui. ASP paslaugos dėl ūmių būklių vadovaujantis teisės aktais turi būti suteiktos ne vėliau kaip per 24 valandas, šios paslaugos teikiamos pirmumo tvarka, o planine tvarka užsiregistravę pacientai lieka laukti eilėje. Taip pat posėdyje ne kartą pastebėta, kad nepriklausomai nuo paciento būklės galioja reikalavimas suteikti pirminės ambulatorinės ASP paslaugas ne vėliau kaip per 7 dienas,

Komitetas, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Seimo statuto 65 straipsnio 1 dalies 4 punktu,

n u s p r e n d ž i a:

Siūlyti Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijai:

1. Siekiant mažinti šeimos gydytojų darbo krūvį, įvertinti galimybes atsisakyti prievolės šeimos gydytojams vykdyti tiesiogiai su gydymu nesusijusių, gydytojo kompetencijų nereikalaujančių, bet daug laiko atimančias funkcijų (perteklinių, pakartotinių siuntimų išrašymas, pakartotinių kompensuojamųjų vaistų receptų pratęsinėjimas, tyrimų pagal profilaktines programas, prieš operacijas skyrimas ir pan.), šias funkcijas perduodant kitiems asmenims, pvz. slaugytojams;

2. Atsižvelgiant į nuolat kylančias Elektroninės sveikatos paslaugų ir bendradarbiavimo infrastruktūros informacinės sistemos (toliau - ESPBI IS) veikimo problemas bei siekiant stabilaus e. sveikatos veikimo ir efektyvesnio vystymo, modernizuoti ESPBI IS. Išskirtinį dėmesį kreipti E. sveikatos efektyvumo ir greitaveikos stebėsenai bei į suplanuotų investicijų rezultatus pasitelkti E. sveikatos valdybą.

3. Siekiant mažinti pacientų laukimo eiles ir įvertinus posėdžio metu išsakytas pastabas, peržiūrėti ir patikslinti 2022 m. rugsėjo 22 d. sveikatos apsaugos ministro įsakymo Nr. V-1467 „Dėl Lietuvos Nacionalinės sveikatos sistemos viešųjų ir biudžetinių įstaigų, teikiančių asmens sveikatos priežiūros paslaugas, veiklos rezultatų vertinimo rodiklių 2022 metų siektinų reikšmių patvirtinimo“ nuostatas dėl ASP vadovų veiklos 2022 m. vertinimo rodiklio, kuriuo numatyta, kad ne mažiau kaip 95% išankstinių registracijų ambulatorinėms ASP paslaugoms skelbiama Išankstinėje pacientų registracijos informacinėje sistemoje.

Siūlyti Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijai ir Valstybinei ligonių kasai:

1. Tobulinti asmens sveikatos priežiūros paslaugų apmokėjimo tvarką, ją supaprastinant, pavyzdžiui, apmokant gydytojo specialisto išplėstinę konsultaciją, kurios metu pacientas būtų pilnai ištiriamas ir paskiriamas reikiamas gydymas, arba apmokant II-ąją gydytojo specialisto konsultaciją ir reikalingus tyrimus, vėlesnes konsultacijas, jei jos būtų reikalingos, įkainojant mažesne balo verte ar kt.;

Siūlyti Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijai ir Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai:

1. Siekiant efektyvinti pirminės ambulatorinės sveikatos priežiūros paslaugų teikimą ir mažinti pacientų laukimo eiles šioms paslaugoms gauti, atsisakyti prievolės šeimos gydytojui ir šeimos gydytojo komandai teikti nesusijusių su privalomuoju sveikatos draudimu, medicininių kompetencijų nereikalaujančių paslaugų (siuntimų techninėms pagalbos priemonėms gauti, įvairių socialinių pažymų išrašymo, neįgalumo ar darbingumo lygio vertinimo, siunčiant į NDNT ir kt.), šias funkcijas deleguojant socialinę apsaugą įgyvendinančioms institucijoms.

Komiteto pirmininkas

Antanas Matulas

DETALŪS METADUOMENYS	
Dokumento sudarytojas (-ai)	Lietuvos Respublikos Seimas, Gedimino pr. 53, 01109 Vilniaus m., Lietuva (2022-12-22 01:03:53)
Dokumento pavadinimas (antraštė)	DĖL PRIEMONIŲ ASMENS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS PASLAUGŲ LAUKIMO EILIŲ PACIENTAMS MAŽINIMUI IR PASLAUGŲ PRIEINAMUMO DIDINIMUI
Dokumento rūšys	-
Dokumento registracijos data ir numeris	2022-12-21 Nr. 111-S-31
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	-
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Antanas Matulas, Seimo narys
Parašo sukūrimo data ir laikas	2022-12-21 12:29:14 (GMT+02:00)
Parašo formatas	XAdES-T
Laiko žymoje nurodytas laikas	2022-12-21 12:29:48 (GMT+02:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugos teikėją	EID-SK 2016.2.5.4.97=#160e4e545245452d3130373437303133,AS Sertifitseerimiskeskus,EE
Sertifikato galiojimo laikas	2019-09-18 20:08:20–2024-09-16 23:59:59
Parašo paskirtis	Registravimas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Seimo kanceliarija, Dokumentų valdymo sistema
Parašo sukūrimo data ir laikas	2022-12-21 12:29:50 (GMT+02:00)
Parašo formatas	XAdES-EPES
Laiko žymoje nurodytas laikas	-
Informacija apie sertifikavimo paslaugos teikėją	RCSC IssuingCA,VI Registru centras - i.k. 124110246,RCSC,LT
Sertifikato galiojimo laikas	2022-02-28 10:34:07–2025-02-27 10:34:07
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	-
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	-
Pagrindinio dokumento pridedamų dokumentų skaičius	-
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	DocLogix v12.8.7.0
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Tikrinant dokumentą nenustatyta jokių klaidų (2022-12-22 01:03:53)
Elektroninio dokumento nuorašo atspausdinimo data ir ją atspausdinęs darbuotojas	2022-12-22 01:03:53 atspausdino Milda Neverkevičienė
Paieškos nuoroda	-
Papildomi metaduomenys	-